

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ตามทฤษฎีความต้องการถือเงินของเคนส์ ได้แบ่งความต้องการถือเงินออกเป็น 3 ประการ ได้แก่ ความต้องการถือเงินเพื่อจับจ่ายใช้สอยประจำวัน ความต้องการถือเงินเพื่อสำรองไว้เพื่อเหตุฉุกเฉิน และความต้องการถือเงินเพื่อแสวงหากำไร ซึ่งการถือเงิน 2 ประการแรก ปริมาณเงินที่ต้องการถือขึ้นอยู่กับรายได้ กล่าวคือถ้ารายได้เพิ่มขึ้นยิ่งทำให้ปริมาณการถือเงินเพื่อจับจ่ายใช้สอย และเพื่อสำรองไว้ใช้จ่ายยามฉุกเฉินเพิ่มขึ้นด้วย ในความต้องการถือเงินเพื่อแสวงหากำไรนั้น เคนส์ ได้วิเคราะห์ไว้ว่าขึ้นอยู่กับอัตราดอกเบี้ยเพียงอย่างเดียว ผู้คนมีทางเลือกถือเงินไว้ 2 ทาง คือ เงินสดเพื่อใช้จ่าย และอีกส่วนหนึ่งเก็บออมไว้ ผู้ออมอาจฝากเงินไว้กับสถาบันการเงินหรือซื้อหลักทรัพย์เพื่อหาผลกำไร ในขณะที่รอการตัดสินใจว่าจะเก็บเงินออมไว้ในรูปแบบใดจึงจะได้ผลตอบแทนที่น่าพอใจ ผู้ออมจะถือเงินนี้ไว้เป็นเงินสด หรือเงินฝากที่มีสภาพคล่องสูงเป็นการชั่วคราว โดยเงินออมที่ถือไว้นี้เรียกว่าการถือเงินเพื่อแสวงหาผลกำไร ซึ่งปริมาณเงินที่ถือไว้เพื่อหาผลตอบแทนมีความสัมพันธ์ผกผันกับอัตราดอกเบี้ย ส่วนอัตราดอกเบี้ยก็มีความสัมพันธ์ผกผันกับราคาหลักทรัพย์ การตัดสินใจของผู้ออมที่จะถือเงินส่วนนี้ หรือจะเปลี่ยนเป็นหลักทรัพย์จะขึ้นอยู่กับการคาดคะเนแนวโน้มของอัตราดอกเบี้ย และราคาหลักทรัพย์ในอนาคต โดยเปรียบเทียบกับอัตราดอกเบี้ยที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน หากอัตราดอกเบี้ยในปัจจุบันอยู่ในระดับสูง ปริมาณเงินที่ถือไว้เพื่อหาผลกำไรจะ มีน้อย ทั้งนี้เพราะเมื่ออัตราดอกเบี้ยสูง ราคาหลักทรัพย์จะต่ำ ผู้มีเงินออมย่อมคาดว่าในอนาคตอัตราดอกเบี้ยจะลดลง และราคาหลักทรัพย์จะสูงขึ้น ก็จะเปลี่ยนจากการถือเงินไปเป็นหลักทรัพย์ ในทางตรงข้าม ถ้าอัตราดอกเบี้ยในปัจจุบันต่ำ ปริมาณเงินที่ถือไว้เพื่อหาผลตอบแทนจะมีมาก เพราะเมื่ออัตราดอกเบี้ยต่ำ แสดงว่าราคาหลักทรัพย์ในปัจจุบันสูง ก็จะเปลี่ยนจากหลักทรัพย์เป็นเงิน หรือถือเงินออมไว้โดยยังไม่ตัดสินใจว่าจะหาผลตอบแทนในรูปแบบใดดี ทำให้ปริมาณเงินที่ถือไว้เพื่อเก็งกำไรมีมาก (วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน, 2543:158-159)

ซึ่งการนำเงินออกมาลงทุนหรือเพื่อแสวงหากำไรนี้ นอกจากจะเป็นการหลีกเลี่ยงความเสี่ยงจากการลดลงของค่าเงินที่เกิดจากเงินเฟ้อ ซึ่งทำให้อำนาจซื้อลดลงแล้ว ยังสามารถสร้างรายได้จากผลตอบแทนจากเงินปันผล และกำไรจากการขายหลักทรัพย์ได้ แต่การลงทุนหลักทรัพย์ใด ๆ ย่อมต้องคำนึงถึงถึงความเสี่ยงซึ่งอาจทำให้ไม่ได้รับผลตอบแทนที่คาดหวังได้

การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ จะประสบความสำเร็จ หรือได้ผลตอบแทนตามที่ผู้ลงทุนคาดหวังได้ ต้องมีการเตรียมตัวศึกษาหาข้อมูลของหลักทรัพย์ที่จะลงทุนที่สำคัญต้องยอมรับความเสี่ยงที่จะมีขึ้น ถ้ามีการวางแผนดีย่อมได้ผลตอบแทนที่คุ้มค่า โดยการลงทุนผู้ลงทุนต้องคำนึงถึงหลัก 3 ประการคือ รายได้ (Income) เป็นผลตอบแทนในรูปของตัวเงินที่มีลักษณะสม่ำเสมอในระยะเวลาที่แน่นอนอัน ได้แก่ ผลกำไรต่อหุ้น จากการประกอบการในแต่ละช่วงเวลา ,มูลค่าเพิ่มของทุน (Capital Appreciation) หมายถึงการเติบโตของมูลค่าการลงทุนตามระยะเวลาผลตอบแทนที่ได้ คือ ส่วนต่างหรือกำไรจากการขายหุ้นนั้นออกไป และสิ่งที่ต้องคำนึงถึงอันดับต่อไปคือ ความมั่นคง (Safety) ในการลงทุนในหลักทรัพย์แต่ละประเภท ผู้ลงทุนต้องคำนึงเสมอว่ามีความไม่แน่นอนประกอบอยู่ด้วยเสมอ ด้วยเหตุนี้ผลตอบแทนที่ได้รับไม่ว่าอยู่ในรูปแบบใดย่อมมีความไม่แน่นอนเกิดขึ้นได้ เพราะว่าการลงทุนในหลักทรัพย์นั้นย่อมมีความเสี่ยงเสมอ

ดังที่กล่าวมาแล้วว่า การลงทุนในหลักทรัพย์เป็นการลงทุนอีกรูปแบบหนึ่ง ที่ให้ผลตอบแทนสูง แต่ก็มีความเสี่ยงรวมอยู่ด้วย ตามที่มีผู้นิยามพูดติดปากว่า “High Risk, High Return” หมายถึงยิ่งหวังผลตอบแทนสูงความเสี่ยงก็สูงตามไปด้วย ผู้ลงทุนจะเป็นผู้บอกตนเองว่าผลตอบแทนขนาดไหนเรียกว่าสูงและความเสี่ยงที่ยอมรับได้อยู่ที่ระดับไหน การตัดสินใจลงทุนนั้นต้องกำหนดเป้าหมายว่าต้องการผลตอบแทนมากหรือน้อยเพียงใด และรับความเสี่ยงได้มากน้อยแค่ไหน เพราะหากขาดเป้าหมายแล้วผู้ลงทุนจะไม่มีทางทราบเลยว่าการลงทุนจะประสบความสำเร็จหรือไม่ ซึ่งการประเมินความเสี่ยงเป็นเรื่องสลับซับซ้อน

ความเสี่ยงแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ ความเสี่ยงที่เป็นระบบ (Systematic risk) คือความเสี่ยงที่ทำให้ผลตอบแทนจากการลงทุนเปลี่ยนแปลงไปเนื่องจาก การเปลี่ยนแปลงในภาวะเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง และการเปลี่ยนแปลงในภาวะแวดล้อมทางสังคม เช่น ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงอำนาจซื้อ และความเสี่ยงของตลาด ความเสี่ยงจากเสถียรภาพทางการเมือง เป็นต้น และความเสี่ยงที่ไม่เป็นระบบ (Unsystematic risk) คือความเสี่ยงที่เกิดขึ้นภายในองค์กรธุรกิจนั่นเอง ไม่มีผลต่อธุรกิจอื่น ๆ ได้แก่ การนัดหยุดงานของพนักงาน ความผิดพลาดในการบริหาร การค้นพบสิ่งใหม่ การแข่งขันด้านโฆษณา เมื่อเกิดสิ่งเหล่านี้

ขึ้นจะทำให้อัตราผลตอบแทนเปลี่ยนแปลงไป ความเสี่ยงดังกล่าว ทำให้หลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้การที่นักลงทุนส่วนใหญ่ในตลาดหลักทรัพย์เป็นนักลงทุนรายย่อย ซึ่งมีพฤติกรรมการซื้อขายตามนักลงทุนรายใหญ่ การเปลี่ยนแปลงเคลื่อนไหวอย่างรวดเร็วของหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์นี้ส่งผลให้นักลงทุนรายย่อยในตลาดเกิดส่วนต่างขาดทุนอยู่เสมอ ดังนั้นการวิเคราะห์ความเสี่ยงและอัตราผลตอบแทนของหลักทรัพย์จึงมีความสำคัญมาก เนื่องจากเป้าหมายสุดท้ายในการลงทุนของผู้ลงทุนคือ การลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนให้ผลตอบแทนแก่ผู้ลงทุนมากที่สุด ซึ่งการวิเคราะห์ความเสี่ยงและผลตอบแทนจะทำให้สามารถเลือกลงทุนในหลักทรัพย์ที่อัตราผลตอบแทนและความเสี่ยงที่เหมาะสมได้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อนักลงทุนทราบความเสี่ยงของกลุ่มหลักทรัพย์ก็สามารถเลือกลงทุนได้ตามความเสี่ยงที่ชอบ กล่าวคือการเลือกลงทุนในหลักทรัพย์มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องมากมายแตกต่างกันไปตามการลงทุนแต่ละประเภท หรือหลักทรัพย์แต่ละแบบ ผู้ลงทุนต้องทำความเข้าใจและวิเคราะห์หลายแง่หลายชั้น อนึ่งการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจะได้รับอิทธิพลจากปัจจัยทั้งภายในประเทศ ได้แก่ ปัจจัยทางเศรษฐกิจคือความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ระดับอัตราดอกเบี้ย นโยบายการเงิน อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ปัจจัยทางการเมืองคือมาตรการและนโยบายการคลัง เสถียรภาพของรัฐบาล และปัจจัยภายนอกประเทศได้แก่ การลงทุนของนักลงทุนต่างชาติซึ่งมีปริมาณเงินลงทุนจำนวนมหาศาล และภาวะตลาดหลักทรัพย์ต่างประเทศทั่วโลก ซึ่งการที่นักลงทุนตัดสินใจลงทุนในตลาดหลักทรัพย์มากขึ้นจะส่งผลให้เกิดการเติบโตของตลาดเงินและตลาดทุน ซึ่งเป็นแหล่งระดมทุนที่สำคัญของประเทศไทย และส่งผลต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจต่อไป

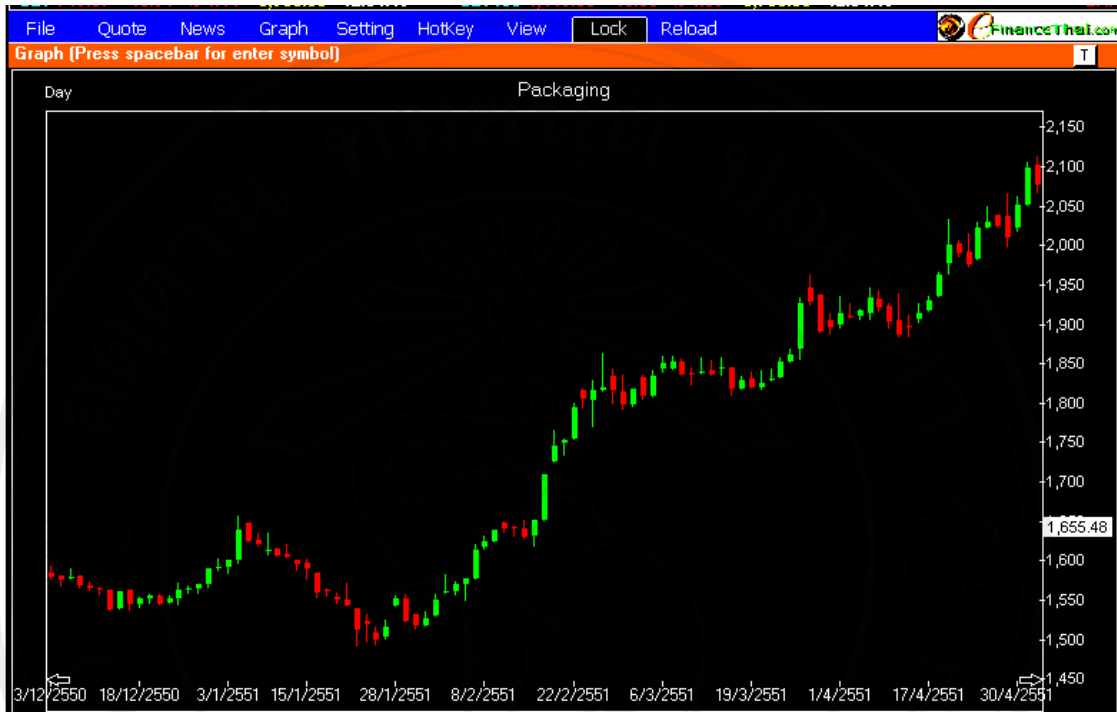
ในปัจจุบันตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้มีการจัดกลุ่มบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตามประเภทของอุตสาหกรรม เพื่อเป็นการจัดรวมหมวดอุตสาหกรรมที่มีลักษณะธุรกิจที่สอดคล้องกันมาอยู่ด้วยกัน ซึ่งการจัดกลุ่มอุตสาหกรรมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สะท้อนให้เห็นถึงของอุตสาหกรรม เพื่อเป็นการจัดรวมหมวดอุตสาหกรรมที่มีลักษณะธุรกิจที่สอดคล้องกันมาอยู่ด้วยกัน ซึ่งการจัดกลุ่มอุตสาหกรรมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สะท้อนให้เห็นถึงภาพรวมของอุตสาหกรรมหลักที่เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศด้วย ในปัจจุบันนี้ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้จัดกลุ่มอุตสาหกรรมออกเป็น 8 กลุ่มใหญ่ ได้แก่ เกษตรและอุตสาหกรรม

อาหาร สินค้าอุปโภค บริโภค ธุรกิจการเงิน วัสดุก่อสร้างและสินค้าอุตสาหกรรม อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง ทรัพยากร การบริการ และเทคโนโลยี

หลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีหลายกลุ่มนี้ กลุ่มอุตสาหกรรมเป็นกลุ่มหนึ่งที่สร้างรายได้ให้กับประเทศไทยมาช้านาน และในหมวดของหลักทรัพย์กลุ่มอุตสาหกรรมนี้มีหลักทรัพย์กลุ่มบรรจุกิจเป็นอีกทางเลือกหนึ่งสำหรับนักลงทุนที่ไม่ชอบความเสี่ยงสูง เพราะบรรจุกิจเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับทุกภาคธุรกิจ ไม่ว่าจะเป็นการผลิตในภาคอุตสาหกรรม เกษตรกรรม พาณิชยกรรม หรือการให้บริการ ล้วนต้องใช้บรรจุกิจเป็นส่วนประกอบในการส่งเสริมการขายสินค้าของตน ทำให้บรรจุกิจมีความจำเป็นต่อทุกภาคธุรกิจเป็นอย่างยิ่ง ส่งผลให้ผลประกอบการของหลักทรัพย์กลุ่มบรรจุกิจนั้นยังเติบโตอย่างต่อเนื่อง และไม่ผันผวนมากนักหลักทรัพย์กลุ่มบรรจุกิจที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยปัจจุบันมีทั้งสิ้น 13 หลักทรัพย์ ดังนี้

1. บริษัท เอ.เจ. พลาสต์ จำกัด (มหาชน) หรือ AJ
2. บริษัท อลูคอน จำกัด (มหาชน) หรือ ALUCON
3. บริษัท ฝาจีบ จำกัด (มหาชน) หรือ CSC
4. บริษัท เอ็นอีพี อสังหาริมทรัพย์และอุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน) หรือ NEP
5. บริษัท นิปปอนแพ็ค (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) หรือ NIPPON
6. บริษัท โพลีเพล็กซ์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) หรือ PTL
7. บริษัท เอส.แพ็ค แอนด์ พรินท์ จำกัด (มหาชน) หรือ SPACK
8. บริษัท อุตสาหกรรมผ้าเคลือบพลาสติกไทย จำกัด (มหาชน) หรือ TCOT
9. บริษัท ไทยฟิล์มอินดัสตรี จำกัด (มหาชน) หรือ TFI
10. บริษัท ทานตะวันอุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน) หรือ THIP
11. บริษัท อุตสาหกรรมถังโลหะไทย จำกัด (มหาชน) หรือ TMD
12. บริษัท ไทย โอ.พี.พี. จำกัด (มหาชน) หรือ TOPP
13. บริษัท ไทยบรรจุกิจและการพิมพ์ จำกัด (มหาชน) หรือ TPP

รูปที่ 1 กราฟแสดงปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์กลุ่มบรรจุภัณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตั้งแต่เดือน มกราคม 2550 – เมษายน 2551

ที่มา : Efinancethai (2551)

จากภาพแสดงให้เห็นถึงมูลค่าการซื้อขายหลักทรัพย์ในกลุ่มบรรจุภัณฑ์ในช่วงต้นปี 2551 ที่ผ่านมา ปัจจุบันหลักทรัพย์กลุ่มบรรจุภัณฑ์มีมูลค่าทางตลาด (Market Capitalization) 9,444 ล้านบาท และมีมูลค่า ซึ่งผลประกอบการตามสรุปฐานะการเงิน ผลการดำเนินงานรายอุตสาหกรรม ประจำปี 2550 โดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า บริษัทในกลุ่มบรรจุภัณฑ์มีกำไรจากการประกอบการทั้งกลุ่ม มีกำไรสุทธิ 1,247 ล้านบาท

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น เมื่อนักลงทุนวางแผนการลงทุน ทราบถึงความเสี่ยงและผลตอบแทนจากการลงทุนเป็นอย่างดี ย่อมจะทำให้ตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์นั้น ๆ อย่างมั่นใจ การศึกษาครั้งนี้เกิดจากความต้องการทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างราคา และปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์กลุ่มบรรจุภัณฑ์ (Packaging:PKG) ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยวิธีโคอินทิเกรชัน เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการลงทุนในหลักทรัพย์กลุ่มบรรจุภัณฑ์ของนักลงทุน ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย รวมถึงต้องการศึกษาถึงขนาดและทิศทาง การเปลี่ยนแปลงของราคาและปริมาณหลักทรัพย์ ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ที่มีความสนใจศึกษา เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างราคาและปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ รวมถึงนักลงทุนที่สนใจ

หลักทรัพย์กลุ่มบรจุกัณฑ์ จะเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจลงทุนของนักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.2.1 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างราคาและปริมาณหลักทรัพย์ในกลุ่มบรจุกัณฑ์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยวิธีโคอินทิเกรชัน (Cointegration)

1.2.2 เพื่อศึกษาทิศทางความสัมพันธ์ในลักษณะความเป็นเหตุเป็นผลระหว่างราคาและปริมาณหลักทรัพย์ (Granger Causality Test) ในกลุ่มบรจุกัณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

1.3.1 เพื่อให้ทราบถึงขนาดและทิศทางความสัมพันธ์ ระหว่างราคาและปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ ตลอดจนการปรับตัวในระยะสั้น และระยะยาวของหลักทรัพย์ในกลุ่มบรจุกัณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

1.3.2 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการลงทุนในหลักทรัพย์กลุ่มบรจุกัณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

1.4 ขอบเขตการวิจัย

การศึกษานี้จะนำข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) จากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มาทดสอบเพื่อหารูปแบบความสัมพันธ์การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ระหว่างราคาและปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์กลุ่มบรจุกัณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยวิธีโคอินทิเกรชัน (Cointegration)

ทำการวิเคราะห์ความถึง ความสัมพันธ์ระหว่างราคาและปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์กลุ่มบรจุกัณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยวิธีโคอินทิเกรชัน โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ จากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งจะใช้อุ้ข้อมูลรายวันของราคาปิดหลักทรัพย์ที่มีการเคลื่อนไหว 5 อันดับแรก ในหมวดธุรกิจบรจุกัณฑ์ ปริมาณหลักทรัพย์ที่ทำการซื้อขายในกลุ่มบรจุกัณฑ์ จำนวน 13 หลักทรัพย์ เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2550 ถึงวันที่ 1 มิถุนายน 2551 รวม

ทั้งสิ้น 518 วัน โดยมุ่งศึกษาหุ้นสามัญในกลุ่มบรรจุกิจภัณฑ์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ดังนี้

1. บริษัท เอ.เจ. พลาสติก จำกัด (มหาชน) หรือ AJ
2. บริษัท โพลีเพล็กซ์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) หรือ PTL
3. บริษัท เอส.แพ็ค แอนด์ พรีนัท จำกัด (มหาชน) หรือ SPACK
4. บริษัท ไทยฟิล์มอินดัสตรี จำกัด (มหาชน) หรือ TFI

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

ตลาดหลักทรัพย์ (Stock Exchange of Thailand : SET) หมายถึง ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ตลาดทุน (capital market) หมายถึง ตลาดที่มีการซื้อขายตราสารทางการเงินที่มีอายุมากกว่า 1 ปีขึ้นไป เช่น หุ้นสามัญ หุ้นกู้ พันธบัตรประเภทต่าง ๆ เพื่อนำเงินทุนที่ได้รับมาใช้ในการลงทุนในโครงการต่าง ๆ ของผู้ออกตราสารในระยะยาว โดยอาจมีการแบ่งตลาดทุนออกเป็นตลาดแรกและตลาดรอง

1) ตลาดแรก (primary market) คือ สินทรัพย์ที่ซื้อขายในตลาดแรกเป็นสินทรัพย์ที่กิจการออกขึ้นมาใหม่ เพื่อเป็นการระดมเงินทุนส่วนเกินมายังผู้ต้องการเงินทุนโดยตรงในตลาดการเงิน การซื้อสินทรัพย์ทางการเงินของผู้ลงทุนจะทำให้เงินทุนไหลจากผู้ลงทุนที่มีเงินทุนส่วนเกินไปยังกิจการผู้ออกสินทรัพย์ทางการเงินดังกล่าว ทำให้กิจการมีเงินทุนเพียงพอต่อความต้องการนำไปใช้ลงทุนในโครงการที่ได้วางแผนเอาไว้ กระบวนการนี้อาจเกิดขึ้นได้ 2 รูปแบบ คือ การออกตราสารเพื่อเสนอขายแก่ประชาชนทั่วไป หรือ Public Offering (PO) และการออกตราสารเพื่อเสนอขายแก่ผู้ลงทุนรายใดรายหนึ่ง หรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเป็นการเฉพาะเจาะจง เช่น สถาบันการเงิน กองทุน หรือผู้ลงทุนต่างประเทศ เรียกว่า Private Placement (PP)

2) ตลาดรอง (secondary market) คือ ตลาดที่ถูกจัดตั้งขึ้นเพื่อให้ผู้ที่ครอบครองสินทรัพย์นำสินทรัพย์ทางการเงินที่ซื้อมาจากตลาดแรกมาทำการซื้อขายแลกเปลี่ยนให้แก่ผู้อื่น โดยการซื้อขายเปลี่ยนมือในตลาดรองอาจกระทำขึ้นเนื่องจากการซื้อขายเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการเงินทุนในช่วงเวลานั้น หรือเป็นการซื้อขายเพื่อทำกำไร ทั้งนี้การซื้อขายในตลาดรองนั้น กระแสเงินทุนที่เกิดขึ้นไม่ได้มีการเคลื่อนย้ายเข้าสู่ธุรกิจผู้ออกตราสารเหมือนในตลาดแรก ซึ่ง

สามารถแบ่งตลาดรองออกตามลักษณะการจัดตั้งหรือประเภทตราสารที่ทำการซื้อขายในตลาดรองได้เป็น ตลาดรองที่มีการจัดตั้งอย่างเป็นทางการ เช่น ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (the Stock Exchange of Thailand – SET) ตลาดหลักทรัพย์เอ็มเอไอ (Market for Alternative Investment : MAI) และตลาดรองที่มีการซื้อขายอย่างไม่เป็นทางการ (ซึ่งคำว่าไม่เป็นทางการ หรือไม่นั้นอาจพิจารณาในด้านของระบบทำการซื้อขายและความเป็นมาตรฐาน) และหากแบ่งตามประเภทของตราสารที่ซื้อขายอยู่ในตลาดสามารถแบ่งได้เป็น ตลาดตราสารทุน หรือตลาดตราสารหนี้ เป็นต้น

ดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET Index) หมายถึง ดัชนีราคาหลักทรัพย์ที่ทางตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นผู้จัดทำขึ้น เพื่อแสดงถึงความเคลื่อนไหวของราคาหลักทรัพย์ที่ทำการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยเป็นการเปรียบเทียบมูลค่าตลาดรวมวันปัจจุบัน (ราคาตลาด*จำนวนหลักทรัพย์ที่จดทะเบียน ณ วันปัจจุบัน) กับมูลค่าตลาดรวมวันฐาน คือ วันที่ 30 เมษายน 2518 ซึ่งเป็นวันแรกที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเปิดให้มีการซื้อขายหลักทรัพย์ และจะมีการปรับฐานในกรณีที่มีหลักทรัพย์ใหม่เข้าตลาด หรือมีการเพิกถอนหลักทรัพย์ออกจากตลาด หรือบริษัทหลักทรัพย์การเพิ่มทุน ลดทุน หรือควบรวมกิจการกับบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

วิธีการคำนวณดัชนีราคาตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET Index) ดังนี้

$$SET = \frac{\text{มูลค่าตลาดรวม ณ วันปัจจุบัน}}{\text{มูลค่าตลาดรวม ณ วันฐาน}} \times 100$$

โดยที่มูลค่าตลาดรวม หมายถึง ผลรวมของผลคูณ ระหว่างราคาซื้อ-ขายกับจำนวนหุ้นสามัญทั้งหมดของแต่ละบริษัททั้งหมดในตลาด

ดัชนีกลุ่มอุตสาหกรรม (Industry group index) หมายถึง ดัชนีกลุ่ม คำนวณจากราคาหุ้นสามัญของแต่ละกลุ่มธุรกิจที่ตลาดหลักทรัพย์จัดแบ่งเป็นหมวดธุรกิจ (sector) ซึ่งตั้งแต่ 1 มกราคม 2547 ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้จัดกลุ่มอุตสาหกรรม (industry group) ระบบใหม่ครอบคลุมหมวดย่อย ๆ เพื่อให้โครงสร้างกลุ่มอุตสาหกรรมมีความกระชับและชัดเจนมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ตลาดหลักทรัพย์ฯ เริ่มคำนวณดัชนีของแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรม (industry group index) ตั้งแต่ 1 มกราคม 2547 แต่ในขณะที่เดียวกันตลาดหลักทรัพย์ฯ ยังคงคำนวณดัชนีของแต่ละหมวดธุรกิจ

(sectoral index) อยู่ต่อไป โดยวิธีการคำนวณเหมือนกับการคำนวณดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์
นั่นเอง

ปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ (Volume) หมายถึง มูลค่าการซื้อขายหลักทรัพย์กลุ่มบรรจุ
ภัณฑ์ที่ทำการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (หน่วย : บาท)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved